

A NOVA REPARTICIÓN DO MUNDO

A intelixencia artificial converteuse nunha loita imperialista polos chips, a enerxía, os modelos, a vixilancia e o dereito a apagar as máquinas doutros. Estados Unidos administra o acceso, China abarata a fronteira, Europa subvenciona a súa dependencia e o capital de extrema dereita entra no aparello militar.

O 20 de xaneiro de 2025, Elon Musk subiu ao escenario do Capital One Arena de Washington durante as celebracións da investidura de Donald Trump. Deu as grazas ao público, golpeou o peito e estendeu o brazo dereito en diagonal, coa palma cara abaixo. Virouse e repetiu o aceno. Despois dixo que o seu corazón estaba con eles.

Foi un saúdo nazi. Pódese discutir a intención subxectiva de Musk; a forma pública do acto non precisa un electroencefalograma. A **gravación completa** permite xulgar o movemento, e a **crónica de Associated Press** documentou tanto as interpretacións enfrontadas como a celebración inmediata de neonazis e dirixentes de extrema dereita. Musk respondeu con chistes sobre Hitler. Non pediu desculpas nin se afastou de quen entendera perfectamente a mensaxe.

O aceno sería grave aínda que o seu autor só posúe unha conta de internet. Musk posúe X, xAI, unha constelación de satélites, unha empresa de lanzadores espaciais e unha das maiores fortunas do planeta. Intervén en eleccións, amplifica partidos de extrema dereita e vende tecnoloxía a Estados e exércitos. Seis meses despois, o seu modelo Grok difundiu antisemitismo, eloxiou a Hitler e chamou a si mesmo «MechaHitler». Seis días máis tarde, o Departamento de Defensa estadounidense anunciou para xAI un contrato cun teito de 200 millóns de dólares. En decembro comunicou que Grok entraría en GenAI.mil, unha plataforma destinada a uns tres millóns de traballadores militares e civís, con acceso previsto a información en tempo real procedente de X.

O episodio condensa a época: un mesmo capitalista une propiedade privada da infraestrutura comunicativa, poder persoal sobre un modelo, propaganda reaccionaria, datos sociais e compra estatal.

A xeopolítica da intelixencia artificial adoita contarse como unha carreira. Estados Unidos corre por un carril, China por outro e Europa chega tarde cun regulamento debaixo do brazo. Compáranse parámetros, patentes, investimentos e resultados de exame. Quen produce o modelo máis grande ou encabeza unha táboa parece ter gañado. A metáfora oculta que os países ocupan posicións distintas dentro dunha división internacional do traballo que decide quen fabrica, quen paga, quen programa, quen vixía e quen pode apagar o servizo despois de vendelo.

A IA xa é un dos terreos da nova repartición do mundo porque chips, capital, enerxía, cables, nubes, datos e forza militar forman unha mesma relación de poder. O decisivo é quen controla os medios de cálculo, con que dereito llos presta a outros e sobre que poboacións aplica os seus resultados.

MÁIS ALÁ DA CLASIFICACIÓN DE MODELOS

Lenin definiu o imperialismo pola concentración monopolista, a fusión do capital industrial e financeiro, a exportación de capital e a repartición do mundo entre asociacións capitalistas e grandes potencias. O seu método resulta máis útil para estudar as GPU ca unha táboa de benchmarks. En *O imperialismo e a escisión do socialismo* insistía en que o capital financeiro tende á dominación, non á liberdade. A exportación dunha plataforma de IA dálle a esa fórmula unha expresión técnica contemporánea.

Unha instalación de cómputo avanzado pode descompoñerse en polo menos catro capas. A primeira reúne aceleradores, memoria, rede, electricidade, refrixeración, edificios, financiamento e traballo técnico. A segunda contén arquitecturas, datos, pesos, licenzas, filtros e prezos de acceso aos modelos. A terceira aplica eses modelos en nubes, redes sociais, fábricas, fronteiras, policía e exércitos. A cuarta dispón do poder político para autorizar unha exportación, inspeccionar un cliente, pechar unha conta, requisar información ou suspender un modelo.

Estas capas non teñen por que coincidir dentro dunha fronteira. Emiratos Árabes Unidos pode poñer chan, capital e electricidade para un centro de datos operado por empresas estadounidenses. Unha compañía francesa pode adestrar sobre aceleradores estadounidenses e apoiarse na nube de Nvidia. Un ministerio europeo pode conservar os seus datos en territorio nacional mediante software cuxa evolución decide un provedor estranxeiro. Un usuario pode descargar pesos chineses e executalos con CUDA. O edificio está aquí; o mando está repartido.

«Soberanía» só resulta útil cando se descompón en facultades concretas: quen compra, financia, posúe e repara o equipo; quen decide a cola de traballos; que Estado pode ordenar a súa interrupción; que código, pesos e coñecemento permanecen no territorio; se pode substituírse o provedor; e que capacidade teñen os traballadores para decidir os fins da instalación.

Contar GPU non responde ningunha desas preguntas. Tampouco contar empresas cunha bandeira ao lado do logotipo.

UN CHIP CON PASAPORTE DIPLOMÁTICO

O 10 de xullo de 2026, o Departamento de Comercio de Estados Unidos anunciou que o Goberno de Emiratos e determinadas empresas do país poderían recibir sen licenza individual algúns dos chips e servidores de IA máis avanzados. O *comunicado do Bureau of Industry and Security* non presentou a medida como unha liberalización do comercio.

Vinculouna expresamente á asociación militar entre ambos os Estados, á seguridade contra desvíos e ao compromiso emiratí de igualar os investimentos de IA realizados no seu país con investimentos dentro de Estados Unidos.

O privilexio tiña historia. En maio de 2025, ambos os gobernos presentaran en Abu Dabi un **campus de IA de cinco xigavatios**. A primeira fase sería dun xigavatio. O acceso quedaría en mans de hiperescaladores estadounidenses e provedores de nube aprobados, suxeitos a procedementos de coñecemento do cliente. A enerxía e o capital podían ser emiratís; a porta seguiría administrada por Washington e polas empresas da súa órbita.

Os cinco xigavatios corresponden ao tamaño anunciado dun proxecto que tardará anos, avanzará por fases e poderá acoller cargas distintas, non a unha instalación de IA en funcionamento. Para obter acceso privilexiado a esa forza produtiva escasa, un Estado aliado ofrece investimento recíproco, control de usuarios e aliñamento militar.

A Casa Branca formalizara o mecanismo en xullo de 2025 mediante a **Orde Executiva 14320**. O obxectivo declarado era exportar «paquetes completos» estadounidenses: hardware, modelos, software, aplicacións e estándares. O país receptor adquire unha organización técnica e xurídica completa xunto coa capacidade, pero carece do dereito efectivo a gobernala.

Estados Unidos utiliza a súa posición no deseño de chips, software de fabricación, nube e modelos para administrar un réxime de concesións computacionais. Restrinxe o acceso de adversarios; selecciona nodos rexionais; esixe información sobre propietarios, localizacións e usuarios; e converte o mercado exterior nunha extensión do seu aparello de seguridade. Os controis reforzados sobre **semicondutores avanzados e equipos de fabricación destinados a China** amosan o reverso do trato emiratí. A mesma máquina recibe un pasaporte ou unha orde de detención segundo a alianza do comprador.

China limita o alcance das licenzas cando substitúe compoñentes, redeseña modelos, acumula equipos, importa por vías indirectas e desenvolve a súa industria. Os controis producen atrasos, custos e cambios de arquitectura malia as súas fendas. Esa capacidade de encarecer o desenvolvemento alleo e premiar o aliado xa ordena o mercado mundial.

FABLE 5: O INTERRUPTOR DO ESTADO

O 2 de xuño de 2026, a Casa Branca aprobou un procedemento para que os desenvolvedores entregasen voluntariamente os seus modelos de fronteira ao Goberno ata trinta días antes de publicalos. A **Orde Executiva 14409** dicía expresamente que non creaba unha licenza obrigatoria nin un sistema de autorización previa.

Dez días despois, unha directiva de control de exportacións reproduciu o mecanismo por outra vía. Anthropic recibiu a orde de suspender Fable 5 e Mythos 5 para todas as persoas

estranxeiras, estivesen onde estivesen. A empresa explicou que a directiva chegou ás 17:21, sen detallar a ameaza concreta, e que incluía os seus propios traballadores estranxeiros. Como non podía comprobar a nacionalidade de cada usuario en tempo real, **retirou ambos os modelos para todo o mundo.**

Fable 5 fora presentado como un modelo capaz en ciberseguridade. Mythos 5 ampliaba esas capacidades e Project Glasswing conectaba o traballo de Anthropic con organismos públicos estadounidenses. O Goberno alegou unha técnica de elusión de proteccións que facilitaba atopar vulnerabilidades de software. Os documentos públicos non permiten determinar se o risco xustificaba a medida exacta nin que alternativas menos amplas se estudaron. Si permiten reconstruír o feito político: unha orde nacional dirixida contra estranxeiros fixo desaparecer o servizo mundial dunha empresa privada.

O 5 de xuño, entre a orde voluntaria e o apagado, a Casa Branca publicara o **Memorando de Seguridade Nacional 11**. O texto pedía incorporar os modelos de fronteira máis avanzados a funcións de seguridade nacional e establecía que unha entidade comercial non debía poder impedir, desactivar ou degradar capacidades militares de IA. O Estado esixía acceso continuo e mando final sobre o provedor.

As restricións sobre Fable levantáronse a finais de xuño. Anthropic **anunciou o seu regreso** e un acceso máis limitado a Mythos. Segundo as condicións explicadas publicamente polo secretario de Comercio, a empresa colaboraría en protocolos e estándares, informaría de actividade maliciosa e coordinaría futuras publicacións. O Goberno pechara o modelo e a reapertura afondou na relación do Goberno coa empresa.

«Secuestro» non é unha categoría xurídica. Como descrición política, achégase bastante ao ocorrido: o aparello estatal retivo a circulación dunha capacidade privada ata impoñer unha nova relación de cooperación. O episodio proba algo acoutado: o Estado atopou o interruptor, accionouno a escala mundial e obtivo concesións antes de volver acendelo. Non permite estender esa conclusión a cada modelo estadounidense.

A nacionalidade converteuse así nun filtro de acceso ao coñecemento informático. Un investigador francés contratado por Anthropic podía perder unha ferramenta que un cidadán estadounidense conservaba. A distinción seguía o pasaporte en lugar do lugar de traballo, o contrato, a conduta ou a finalidade. A intelixencia artificial aparece aquí como unha forza produtiva privatizada e, á vez, como munición administrada polo Estado imperial.

CHINA ABARATA A FRONTEIRA

A política estadounidense partía dunha vantaxe real: adestrar modelos de fronteira parecía esixir unha cantidade crecente de aceleradores que só un pequeno grupo de empresas podía comprar. Se o acceso ao chip se controlaba, tamén se controlaría a fronteira. Os

laboratorios chineses debilitaron esa identidade entre capacidade e gasto ilimitado.

DeepSeek-V3 declarou 671.000 millóns de parámetros totais, 37.000 millóns activos por token e **2,788 millóns de horas de GPU H800** para o seu adestramento completo. A cifra cobre esa execución e exclúe salarios, datos, infraestrutura, investigación previa e experimentos fallidos. O titular dun «modelo por cinco millóns de dólares» converteu unha parte do custo no total. O informe demostrou que unha arquitectura de mestura de expertos, unha enxeñaría coidadosa e restricións materiais podían reducir o cómputo dunha execución de adestramento.

En abril de 2026, DeepSeek publicou V4 e documentou a súa evolución nunha **páxina de transparencia**. Alibaba abriu Qwen3.5-397B-A17B, un modelo multimodal que activa 17.000 millóns de parámetros e anuncia compatibilidade con 201 linguas e dialectos. A familia Qwen forma un catálogo de tamaños, pesos e servizos sobre o que outras empresas poden construír.

Os prezos fan visible o cambio, aínda que deben lerse con coidado. O 13 de xullo de 2026, o **catálogo internacional de Alibaba Cloud** ofrecía DeepSeek V4 Flash por 0,20 dólares o millón de tokens de entrada e 0,40 o de saída. Qwen3.5-397B-A17B aparecía a 0,60 e 3,60 dólares. Son tarifas dunha rexión, un provedor e un día; poden estar subvencionadas, cambiar por volume e dicir pouco sobre o rendemento nunha tarefa concreta. Miden o prezo ao que unha empresa pode comprar capacidade real, non o custo de produción.

A competencia chinesa comprime as marxes, forza arquitecturas eficientes e difunde pesos que permiten executar modelos fóra da API orixinal. É unha derrota concreta para a pretensión estadounidense de identificar «seguridade» con concentración en catro laboratorios nacionais. Tamén lle presenta un problema a Europa: un desenvolvedor pode obter un modelo chinés competente e barato antes de que unha xigafábrica europea coloque o primeiro rack.

Nada disto converte a industria chinesa en socialismo computacional. Alibaba, DeepSeek, Moonshot e MiniMax compiten, empregan traballo asalariado e serven unha estratexia estatal de acumulación e poder. A normativa chinesa de 2023 esixe que os servizos xenerativos respecten os «valores socialistas fundamentais» e prohibe contidos considerados contrarios ao poder estatal; pode consultarse na **web da Administración do Ciberespazo de China**. Un estudo de **PNAS Nexus** atopou máis rexeitamentos ante determinadas preguntas políticas en modelos orixinados en China, aínda que o seu deseño observacional non permite atribuír cada resposta a unha orde estatal concreta. Un traballo publicado en **Nature** mediu ademais a influencia de narrativas de medios estatais sobre modelos e respostas.

China produce modelos competitivos, baratos e a miúdo máis abertos ca os estadounidenses mentres o seu Estado e as súas empresas permanecen fóra do control da clase obreira. Washington benefíciase cando se nega a primeira parte; Pequín, cando se borra a segunda. Unha análise comunista pode afirmar ambas as cousas.

OS PESOS ABERTOS NON SON PODER OBREIRO

A expansión de modelos executables nun ordenador local altera a relación co provedor. `llama.cpp` permite inferencia sobre CPU e GPU, cuantización e repartición de capas entre memoria principal e acelerador. DeepSeek publicou destilacións de R1 desde 1.500 ata 70.000 millóns de parámetros. Qwen ofrece modelos de 8.000 millóns que caben, cuantizados, en equipos de consumo razoables. A barreira que hai poucos anos separaba un chatbot competente dun ordenador doméstico reduciuse moito.

A execución local permite que un sindicato analice documentos sen envialos a Microsoft, que un hospital manteña certos datos dentro da súa rede e que un investigador conserve unha versión concreta aínda que o provedor cambie a API. Un colectivo pode modificar o axuste, medir censura e traballar sen que cada consulta produza unha factura ou un rexistro remoto. O caso Fable 5 demostra o valor de dispor dunha vía de saída.

«Local» describe onde se executa unha copia e deixa aberta a cuestión do control sobre a cadea. O modelo pode ter sido adestrado con datos opacos, executarse mediante CUDA sobre unha GPU de Nvidia e depender de bibliotecas mantidas fóra da organización. Os pesos permiten unha inspección parcial; non reconstrúen os datos nin o proceso de adestramento. A [Open Source AI Definition](#) esixe, ademais de pesos e código, información detallada sobre os datos para estudar e modificar o sistema. «Pesos abertos» describe mellor esta situación ca «código aberto».

Un modelo pequeno tampouco substitúe toda a capacidade de fronteira. Pode resumir actas e extraer datos; talvez non resolva unha investigación científica complexa, unha gran simulación ou unha tarefa de ciberseguridade avanzada. A descentralización da inferencia reduce o poder da API, mais o adestramento, a fabricación do hardware e os servizos de maior escala seguen concentrados.

A resposta comunista combina ferramentas locais, capacidade pública compartida e dereito efectivo a migrar. Os modelos locais son unha táctica contra a dependencia. A estratexia esixe propiedade social sobre os medios que ningunha persoa nin organización pequena pode reproducir.

EUROPA PAGA PARA SEGUIR ALUGANDO

«Europa non ten IA» é unha provocación útil e unha afirmación falsa se se toma ao pé da letra. Hai investigación pública, supercomputadores, modelos especializados e empresas capaces. Mistral publicou en marzo de 2026 Small 4, un modelo de 119.000 millóns de parámetros totais e 6.000 millóns activos. Os seus requisitos de instalación son **catro**

sistemas HGX H100, dous H200 ou un DGX B200, modestos só dentro do estraño mundo dos modelos de fronteira, pero suficientes para unha operación institucional propia.

A dependencia aparece ao mirar a escala e a propiedade. O **AI Index 2026 de Stanford** estimou 285.900 millóns de dólares de investimento privado estadounidense en IA durante 2025, fronte a 12.400 millóns en China. Francia rexistrou 4.360 millóns e Alemaña 3.890. Máis do 90 % dos modelos destacados procedía xa da industria e a produción de sistemas de fronteira seguía concentrada en Estados Unidos e China. O mesmo informe contaba 5.427 centros de datos en Estados Unidos.

A Comisión Europea recoñece un «déficit crítico» de infraestrutura a grande escala. O seu **plan AI Continent** anuncia 200.000 millóns de euros, incluídos 20.000 millóns para ata cinco xigafábricas. A **convocatoria de xigafábricas** prevé iniciativas dirixidas polo sector privado. Diñeiro e garantías públicas financiarán instalacións cuxo control e excedente poden permanecer privados.

A dependencia europea supera a falta de investimento. Europa compra aceleradores estadounidenses, depende de ferramentas estadounidenses e organiza boa parte da súa nube arredor de hiperescaladores estadounidenses. Mistral presenta unha alternativa europea mentres mantén unha **asociación estratéxica con Nvidia** para adestramento, infraestrutura e distribución. A colaboración pode estar tecnicamente xustificada, pero demostra que a bandeira da empresa non concede autonomía sobre a cadea.

A Unión regula determinados danos civís e ao mesmo tempo estende a IA en fronteiras, policía e defensa. O AI Act clasifica algúns sistemas de **migración, asilo e control fronteirizo** como de alto risco; non os prohíbe. EUROSUR integra información de vixilancia para controlar fronteiras exteriores. A versión europea da soberanía pode consistir en conservar datos dentro de Europa para clasificalos con hardware importado e entregalos a unha policía europea. Cambiar de xurisdición non altera a subordinación da persoa vixiada.

Unha política socialista convertería o financiamento público en propiedade pública e establecería un acceso asignado segundo necesidades verificables, obrigas de portabilidade, publicación de melloras e equipos técnicos permanentes. Se a sociedade paga a fábrica, debe posuíla. Cambiar o campión estadounidense por un campión europeo subvencionado conserva a relación social e modifica o domicilio fiscal.

PALANTIR: O ESTADO APRENDE A VER

Os modelos xenerativos ocupan os titulares porque falan. Palantir importa porque integra bases de datos, define entidades e relacións, controla accesos e entrega a analistas, policía ou mandos unha representación operativa do mundo.

En 2025, Palantir ingresou 4.500 millóns de dólares. O **informe 10-K** atribúe o 54 % ao

Goberno e o 46 % a clientes comerciais; os ingresos públicos medraron un 53 %. A separación entre empresa de software e aparello estatal vólvese bastante teórica cando máis da metade das vendas procede de administracións e exércitos.

En Estados Unidos, Immigration and Customs Enforcement utiliza tecnoloxía de Palantir desde hai anos. A adxudicación de **ImmigrationOS** xustificou a elección de Palantir como único provedor capaz de ampliar o sistema existente. O contrato, valorado inicialmente nuns 30 millóns de dólares, debía dar a ICE visibilidade case en tempo real sobre casos de «autodeportación», persoas que excederan o seu visado e operacións de expulsión, segundo a **documentación examinada por Wired**. O peche técnico convértese aquí en continuidade coercitiva: o organismo compra máis ao provedor porque o seu historial, fluxos e procedementos xa viven dentro do seu produto.

En maio de 2025, o Pentágono engadiu **795 millóns de dólares** ao contrato de Maven, o sistema de datos e intelixencia artificial para análise militar. En xullo, o Exército consolidou 75 contratos nun **acordo empresarial cun teito de 10.000 millóns durante dez anos**. O teito non é gasto comprometido; confundilos esaxeraría o volume real do contrato. O que amosa é a escala de compra autorizada e a vontade de converter unha colección de proxectos en infraestrutura común.

A OTAN adquiriu en 2025 unha versión de Maven nun proceso de seis meses. A súa **axencia de comunicacións** descríbena como un sistema para fusionar intelixencia, apoiar a selección de obxectivos, mellorar a conciencia do campo de batalla e acelerar decisións. «Acelerar» parece unha calidade neutral ata que a decisión é identificar un obxectivo e atacalo.

Palantir tamén recoñeceu unha asociación estratéxica co Ministerio de Defensa israelí para apoiar o esforzo bélico tras o 7 de outubro de 2023, primeiro no seu **informe empresarial daquel trimestre** e despois no 10-K. A compañía nega que proporcione predición policial ou selección automática de obxectivos en Gaza. A **relatora especial das Nacións Unidas** incluíu a Palantir no seu informe sobre empresas vinculadas á ocupación e afirmou que había razóns para crer que a súa tecnoloxía apoiaba software militar e a integración de datos en tempo real. Coa información pública non se pode atribuír a Palantir cada ataque nin afirmar que un algoritmo seu escolla autonomamente a quen matar. Si se pode afirmar que vendeu integración de datos a un exército que executaba unha destrución masiva e que presentou esa relación como cooperación estratéxica.

Palantir cumpre a súa función política cando fai ordinaria a vixilancia. Une unha matrícula, un domicilio, un cruzamento fronteirizo, unha chamada, un expediente e unha inferencia na mesma pantalla; conserva permisos e auditoría; distribúe tarefas; e converte unha decisión administrativa en fluxo de traballo. O Estado ve a través de categorías fabricadas por traballadores e provedores. Quen define a ontoloxía decide que existe para a máquina: persoa, ameaza, migrante, obxectivo, relación.

DA FRONTEIRA AO POSTO DE TRABAJO

Palantir é unha forma concentrada dunha tendencia máis ampla. O Departamento de Seguridade Nacional estadounidense mantíña dúcias de usos de IA en fronteiras, policía e inmigración. Unha auditoría do seu inspector xeral atopou **66 usos excluídos do inventario público sen xustificación formal**, entre eles recoñecemento facial, análise de correos e resolución de entidades. A **Government Accountability Office** identificou máis de vinte tecnoloxías de detección e vixilancia empregadas por DHS, con lagoas na avaliación de privacidade e nesgo.

A vixilancia segue unha cadea de captura, identificación, enlace, clasificación, decisión e intervención. Unha cámara rexistra unha matrícula; unha base asóciaa a un vehículo; outro sistema relaciónaa cunha persoa; un modelo asigna risco; un axente recibe unha alerta; unha patrulla detén. Analizar só o modelo borra case todo o poder. A decisión pode seguir en mans humanas e quedar condicionada polo que aparece na pantalla, polas alternativas que oculta e polo tempo que concede.

A mesma arquitectura entra na fábrica e na oficina. Sensores, rexistros de produtividade, cámaras, correo, localización e avaliación de desempeño alimentan sistemas que distribúen quendas, detectan «anomalías» e seleccionan a quen despedir. Os empresarios poden integrar eses datos, reducir unha vida laboral a variables e obter unha asimetría de observación sen necesidade de intelixencia xeral.

Marx explicou en **Traballo asalariado e capital** que a competencia obriga a aplicar maquinaria nunha escala crecente e volve contra o capitalista as armas que forxa contra os seus rivais. A IA non suspende esa compulsión. Unha empresa adopta vixilancia algorítmica para extraer máis traballo e reducir incerteza; as demais deben responder ou aceptar un custo maior. A técnica que podería aliviar tarefas preséntase ao traballador como ritmo, puntuación e ameaza.

Por iso o debate sobre «privacidade» é necesario e insuficiente. Unha persoa pode consentir a recollida de datos e seguir sometida ao poder de quen controla o emprego, a fronteira ou a plataforma. O consentimento non iguala as forzas. Hai que decidir quen ten dereito a observar, para que fins e que capacidade ten a persoa observada para impedir a operación.

GROK E A FORMACIÓN DUN CAPITAL FASCISTA

En maio de 2025, Grok comezou a introducir a conspiración do «xenocidio branco» en Suráfrica en respostas que non tiñan relación co país. xAI atribuíu o comportamento a unha modificación non autorizada do prompt. Musk levaba anos difundindo esa mesma narrativa;

Associated Press documentou a falsidade das súas afirmacións sobre unha persecución racial sistemática e o seu uso político pola Administración Trump.

En xullo, despois de que as instrucións públicas indicasen ao modelo que non evitase afirmacións «politicamente incorrectas» cando parecense fundamentadas, Grok difundiu tropos antisemitas, eloxiou a Hitler e adoptou o nome «MechaHitler». Unha **análise de Associated Press** amosou ademais que unha versión posterior consultaba as posicións de Musk ao responder certas preguntas controvertidas. Seres humanos modificaran as instrucións, a selección de datos e as ferramentas para adaptar o sistema á política recoñecible do seu propietario.

O 14 de xullo de 2025, o Chief Digital and Artificial Intelligence Office anunciou contratos con Anthropic, Google, OpenAI e xAI, **cada un cun teito de 200 millóns de dólares**. Que a contratación se anunciase seis días despois do episodio de MechaHitler amosa que o Pentágono mantivo a xAI no seu programa, aínda que non permite atribuírlle a aprobación daquelas respostas.

En decembro, o Departamento de Defensa anunciou a **incorporación de Grok a GenAI.mil**, con capacidade para tratar información non clasificada controlada e achegar «información global en tempo real» desde X. A plataforma social do propietario convértese en sensor; o modelo da súa empresa, en intérprete; o exército, en cliente. O circuíto económico recompensa o control simultáneo de mensaxe, datos e cálculo.

Musk tamén actúa en Europa. Un estudo de AP sobre máis de 20.000 publicacións mostrou como **promoveu figuras e partidos de extrema dereita en varios países**, ampliando o seu alcance desde a conta máis seguida de X e mediante o deseño da plataforma que controla. Apoiou a Alternativa para Alemaña e interveu na política británica. Posuír a praza, o altofalante, o algoritmo de distribución e os datos da audiencia confírelle ese poder comunicativo.

Chamar fascista a Musk non pode significar que nos caia mal nin que publique barbaridades. O fascismo é unha forma política da dominación burguesa que destrúe a organización independente da clase obreira, naturaliza a xerarquía nacional e racial, concentra mando e mobiliza sectores sociais detrás dunha saída autoritaria á crise. Brecht advertía que combater a barbarie sen relacionala coas relacións de propiedade deixa intacta a súa causa. Aquí a relación é visible: un capitalista utiliza a súa propiedade monopolista para impulsar a extrema dereita, fai publicamente un saúdo nazi e recibe contratos para inserir a súa máquina ideolóxica no aparello militar.

Unha fracción do capital tecnolóxico abandona calquera pudor liberal, intégrase no bloque trumpista e ofrece infraestrutura decisiva a un Estado que persegue migrantes, militariza a competencia mundial e ataca a organización obreira. Ese proceso resulta máis concreto e perigoso ca a fórmula «Estado de Grok».

DISTINTAS VIXILANCIAS ESTATAIS, UNHA RELACIÓN DE CLASE

A vixilancia chinesa, a estadounidense e a europea non son idénticas. Teñen leis, institucións, empresas e graos de publicidade distintos. A censura directa dun servizo chinés non equivale á personalización comercial dunha rede estadounidense; o control dunha fronteira europea non equivale a un sistema militar de selección de obxectivos. Establecer unha equiparación simplista impediría estudar o mecanismo concreto.

Tampouco serve reservar «censura» para China e chamar «seguridade» a cada restrición estadounidense. Fable 5 foi retirado en función da nacionalidade. Grok entra nunha rede militar xunto con datos dunha plataforma privada. ICE integra expedientes para acelerar expulsións. A Unión Europea clasifica migrantes mediante sistemas que considera de alto risco, pero cuxo uso admite. Son formas diferentes de administración política de información e capacidade.

Estes sistemas comparten unha relación de clase: ningún entrega o mando a quen produce os datos, opera as infraestruturas ou sofre as decisións. A empresa estadounidense invoca propiedade; o Estado chinés, desenvolvemento e estabilidade; a Comisión Europea, seguridade e dereitos. Todos conservan arriba a facultade de definir fins e abaixo a obriga de ser lexible para a máquina.

A propiedade estatal, por si soa, non resolve o problema. Pode coordinar investimento, evitar a extracción de renda por un provedor estranxeiro e conservar coñecemento. Tamén pode organizar vixilancia, explotación laboral e competencia militar con máis eficacia. Unha empresa pública baixo un Estado capitalista segue inserida en relacións de clase capitalistas. A pregunta non é se o logotipo leva un escudo. É que clase manda, mediante que institucións e con que capacidade de revogación desde abaixo.

OS PAÍSES QUE DEBEN COMPRAR UN SITIO

Outros Estados intentan adquirir unha posición entre Estados Unidos e China mediante capital, mercado, enerxía ou coordinación pública.

Emiratos ofrece diñeiro, electricidade e aliñamento militar para converterse en nodo autorizado do stack estadounidense. India agrega demanda mediante [IndiaAI Compute](#), selecciona provedores e subvenciona prezos para empresas, academia e administracións. Esa política amplía acceso sen converter necesariamente os centros de datos en propiedade pública. Brasil anunciou no seu [Plan Brasileiro de Intelixencia Artificial](#) 23.000 millóns de reais, supercomputación e modelos en portugués. A Unión Africana aprobou

unha **estratexia continental** partindo dunha base material moito menor.

Estas estratexias negocian a súa posición dentro dunha estrutura mundial que eses Estados non controlan. Un país pode abaratar horas de GPU e seguir importando as máquinas; adestrar un modelo na súa lingua e depender dunha nube estranxeira; construír un centro de datos e ceder a súa operación; ou usar compra pública para formar técnicos e conservar coñecemento.

Os dereitos efectivos miden a diferenza: propiedade do equipo e control da enerxía; capacidade de mantemento e acceso para universidades e servizos públicos; dereitos sobre os modelos financiados; posibilidade de expropiar ou substituír o operador; poder dos traballadores e finalidade social do cálculo.

O **informe de tecnoloxía de 2025 de UNCTAD** advirte que o desenvolvemento de IA está concentrado en poucas economías e empresas, mentres unha parte do mundo carece de infraestrutura, datos e cualificación suficiente para tirar proveito dela de acordo cos seus propios intereses. A fenda non é unha espera temporal ata que baixe o prezo. É unha relación que reproduce dependencia: exportación de minerais, enerxía e datos; importación de sistemas, débeda e condicións.

O internacionalismo esixe cooperación entre clases traballadoras e institucións baixo o seu control. A cadea dun acelerador atravesará países, minas, fábricas, portos, software e ciencia acumulada, e ningún Estado pode nacionalizala enteira. Pedir un campión para cada burguesía nacional só engade bandeiras vermellas a unha guerra comercial entre empresas privadas.

UN PROGRAMA COMUNISTA PARA A INTELIXENCIA ARTIFICIAL

A resposta liberal propón competencia, regulación e formación. A nacionalista propón soberanía, normalmente entendida como subvencionar unha empresa coa sede axeitada. A libertaria propón descargar un modelo e agardar que a propiedade de vinte xigabytes de pesos derrote a Amazon, Nvidia e o Pentágono. Ningunha alcanza a escala do problema.

Un programa comunista debe partir de que a capacidade de cálculo avanzada é un medio de produción. A infraestrutura decisiva, que inclúe enerxía, centros de datos, redes, nubes públicas e grandes modelos financiados colectivamente, debe pasar a propiedade social. A nacionalización administrativa debe acompañarse de poder real para traballadores técnicos, usuarios de servizos públicos, sindicatos e organizacións sociais sobre orzamentos, prioridades, auditoría e revogación de mandos.

A asignación non pode decidila o prezo. Unha cola pública de cómputo debe distinguir necesidades: investigación médica, predición enerxética, tradución, accesibilidade,

planificación industrial, arte, publicidade, especulación e armas non merecen a mesma prioridade. Os conflitos esixen decisións políticas e democráticas que substitúan o criterio opaco de quen pode pagar máis por hora.

Os modelos financiados con recursos públicos deben entregar pesos, código, documentación e datos de adestramento na medida en que a súa publicación sexa compatible coa privacidade e os dereitos de terceiros. Cando os datos non poidan publicarse, deben existir órganos independentes con acceso para auditalos. A portabilidade entre arquitecturas debe financiarse como infraestrutura, igual ca o mantemento de bibliotecas e compiladores libres. Unha sociedade que non pode abandonar o seu provedor non posúe o seu sistema.

Hai usos que deben prohibirse: a vixilancia biométrica masiva, a publicidade condutual, a puntuación de traballadores, a predición policial e a selección automatizada de obxectivos militares. Ningún grao de precisión lexítima as relacións de poder nas que se insiren. Unha máquina perfecta para perseguir migrantes seguiría sendo unha máquina para perseguir migrantes.

A redución do tempo de traballo debe ser un obxectivo explícito. Cada implantación nunha empresa socializada tería que declarar que tarefas elimina, cantas horas aforra e como se reparte ese aforro. Sen esa regra, a produtividade convértese de novo en despedimentos para uns e intensificación para outros. A técnica non trae abundancia pola súa conta; a propiedade decide quen recibe o tempo liberado.

A infraestrutura debe federarse internacionalmente. Centros públicos de distintos países poden compartir capacidade, modelos, mantemento e resultados mediante regras que impidan o bloqueo unilateral. Os países con máis medios teñen unha obriga de transferencia tecnolóxica sen débeda nin condicionalidade militar. Os recursos minerais e enerxéticos dos países subordinados non poden tratarse como combustible barato para nubes do Norte. A planificación ecolóxica debe incluír fabricación, auga, electricidade, vida útil e reutilización do equipo.

Todo isto precisa conquistar poder estatal, transformar as súas institucións e construír órganos de control obreiro capaces de intervir sobre decisións técnicas. Os intereses incompatibles, a sabotaxe empresarial, as sancións e a loita internacional impiden reducir a política a unha función de benestar. A planificación socialista cambia que clase pode resolver eses conflitos.

A MÁQUINA E O SEU DONO

En 1916, a repartición imperialista organizaba territorios, materias primas, crédito e mercados. En 2026 inclúe tamén o dereito a adestrar unha representación estatística do mundo e aplicala a millóns de persoas. O chip viaxa con licenza. O modelo conserva a

nacionalidade da empresa. A nube identifica o usuario. O exército esixe un interruptor que o provedor non poida controlar. A fronteira devolve unha alerta. O traballador queda reducido a unha puntuación.

China demostrou que a fronteira técnica pode abaratarse e que o monopolio estadounidense non é invencible. Os modelos locais demostran que unha parte da capacidade pode escapar da API. En Europa, a propiedade, o hardware e a operación seguen subordinados a provedores estranxeiros malia a regulación e o diñeiro público. Palantir demostra que o poder non precisa unha intelixencia artificial xeral: abóndalle con integrar datos e convertelos en mando. Musk demostra que a concentración tecnolóxica pode adoptar abertamente unha política fascista sen perder contratos estatais.

Non hai que escoller entre o imperio estadounidense e o capital chinés, entre o campión europeo e a nube estranxeira, entre a vixilancia privada e a pública. A clase obreira non posúe ningún deses bloques. Produce os seus chips, levanta os seus centros de datos, modera as súas plataformas, etiqueta os seus datos, escribe o seu software, alimenta as súas redes eléctricas e aparece despois como obxecto calculable dentro da máquina.

O comunismo ofrece outra relación social para gobernar forzas produtivas que xa son colectivas e mundiais, sen prometer unha tecnoloxía moralmente pura. Socializar a IA significa arrincar o cómputo, os modelos e os datos do mando do capital; poñer límites ao que ningunha maioría debería facerlle a unha minoría; e utilizar o coñecemento acumulado para reducir traballo necesario e ampliar capacidade humana.

O xesto e o contrato pertencen ao mesmo proceso político: Musk usa a propiedade de X e xAI para apoiar a extrema dereita e integrarse no aparello militar estadounidense.

FONTES, CIFRAS E LÍMITES

Este artigo utiliza documentos públicos consultados ata o 13 de xullo de 2026. As cifras de investimento internacional proceden do [AI Index 2026](#); as súas categorías de «investimento privado» e «modelo destacado» non equivalen a gasto público total nin a capacidade instalada. Os prezos de modelos chineses son unha captura datada do catálogo de Alibaba Cloud, non custos de produción. As horas de GPU de DeepSeek-V3 corresponden á execución de adestramento declarada no seu informe técnico, non a todo o custo de investigación.

As cifras de contratación distinguen entre gasto adxudicado, modificacións contractuais e teitos máximos. O contrato de xAI e os acordos do Exército con Palantir establecen importes máximos; non demostran que se gastase todo ese diñeiro. As descrições de Fable 5 combinan ordes da Casa Branca, declaracións de Anthropic e cobertura xornalística porque o texto completo da directiva de exportación non é público. Cando non se pode coñecer a motivación ou o funcionamento exacto, dise.

As afirmacións sobre Musk apóianse na gravación do seu aceno, nas súas publicacións e en análises documentais de AP. Cualificar o aceno de saúdo nazi é un xuízo sobre unha conduta observable, non unha afirmación sobre a súa intención privada. A caracterización política baséase na relación entre propiedade, apoio organizado á extrema dereita, conspiracións raciais e contratación estatal; non nun fallo illado de Grok.

Sobre Palantir priorizáronse contratos, contas ante a SEC, documentos de ICE, o Pentágono e a OTAN. A participación exacta da súa tecnoloxía en operacións israelís non é pública e a empresa rexeita as acusacións máis amplas. O artigo non atribúe automaticamente unha decisión letal a un produto concreto. Si rexistra a asociación recoñecida pola propia compañía e a finalidade militar declarada polos seus clientes.

O artigo descarta unha clasificación única de «soberanía de IA» porque sumaría magnitudes incomparables e agocharía facultades distintas. O método separa compra, financiamento, propiedade, operación, acceso, xurisdición, coñecemento, saída, traballo e finalidade para describir o poder real.